

5,25. ÇĀṆKH. Çr. 2,9,19. 4,17,11. ĀÇV. Çr. 1,13. KAUC. 16.32. MBh. 1, 772. Suçr. 1,16,6. 290,14. Bildl.: अयशः — तेषामनुग्रहेणाथ राजप्रता-
लायामनः MBh. 1,7510. — caus. abwaschen lassen: पौदौ प्रतालापयति
(vgl. कोपयति MBh. 1,5790) ĀÇV. Gṛh. 1,24; mehrere Handschriften:
प्रतालापयति.

— अभिप्र reinigen: अभिप्रतालितो ऽयं मणिः Vikr. 78,6.

— वि abwaschen: निःशेषवेत्तालितधातुना — दत्तद्वयेन Ragh. 5,44.

तल्ल von तल् zweifelhafte Lesart im gaṇa स्वलादि zu P. 3,1,140.

तैव (von तु) m. 1) das Niesen AK. 2,6,2,3. Traik. 3,3,413. H. 463. a.n. 2,518. MED. v. 4. AV. 19,8,5. Husten ÇABDAR. im ÇKDr. — 2) schwar-
zer Senf (राजिका) AK. 2,9,19. Traik. H. 418. H. a.n. MED. = राजिकाभिद
und zwar नुधभिन्नन (vgl. तुताभिन्नन), चपल, दीर्घशिम्बिक u. s. w.
RĀĠAN. im ÇKDr.

तल्लक (von तल्ल) 1) m. N. verschiedener Pflanzen: *Achyranthes aspera*
(अयामार्ग); schwarzer Senf (राजिका); = भूताङ्कुश RĀĠAN. im ÇKDr. n.
eine best. Gemüsepflanze Suçr. 1,138,17. 217,4. 224,4.5. 2,442,6. 519,
10. — 2) f. तल्लिका eine Art *Solanum* (वृक्षभिद) und zwar = सर्पतनु,
पीततण्डुला, पुत्रप्रदा, बङ्गफला, गोधिनी) RĀĠAN. im ÇKDr. a kind of
rice (wohl वृक्षी mit व्रीहि verwechselt); a woman Wils.

तल्लयु (von तु) m. P. 3,3,89, Sch. das Niesen; Schnupfen, Katarrh
AK. 2,6,2,3. H. 464. a.n. 3,318. MED. th. 17. Suçr. 1,39,1. 80,1. 98,11.
260,15. 2,144,21. यस्यानिलो नासिकया निरेति । कफानुयातो वङ्गशः स-
शब्दस्तं रोगमाहुः तल्लयुम् 369,21.

1. ता (तै); तौपति = ति, तिणोति Dhātup. 22,16. Auf diese Verbal-
wurzel wird P. 8,2,53 ताम zurückgeführt. Die Bed. *schwinden, verge-
hen* ist aus der abgeleiteten Bed. von ताम und vielleicht auch aus तप्
oder ताप्, welche als caus. von ति, तिणोति der Form nach sich näher
an ता anschließen, gefolgert worden. Aus der ursprünglichen Bed. von
ताम, so wie aus ताति und तार ergibt sich mit Sicherheit die Bed.
brennen, sengen.

— अव abbrennen, zu Ende brennen; davon partic. praet. pass. अव-
ताणा (s. u. — संप्र). Hierher gehört vielleicht auch अवतणपण.

— प्र verbrennen (intrans.): इत्यस्यैव प्रतापतो मा तस्योच्छ्वैषि किंचन
TBh. 2,4,1,2. Vgl. ÇĀṆKH. Çr. 4,13,1, wo प्रख्यापतो und उच्छ्वैषः gelesen
wird.

— संप्र caus. verglimmen machen, auslöschen: यद्वत्ताणान्यसंप्रताप्य
प्रयापयथा यज्ञवेशं वा दहन् वा तादृगेव तत् TS. 3,4,10,4.

2. ता (von ति wohnen) f. Wohnstatt, Sitz: नू च पुरा च सदनं रवीणां
जातस्य च जायमानस्य च ताम् RV. 1,96,7. स आ यज्ञस्व नूवतारु नू ता स्या-
द्वा इषः 10,2,6. इयं सा भूया उषसीमिव ताः 31,5. शेवं हि जायं वा विश्वासु
तासु जोगुवे 5,64,2. 1,127,10. अर्द्धतमपि कितान्यश्नां रिचिच्युः ताश्चित्तु
दाना 4,28,5.

ताति (von ता) f. das Sengen, Gluth: प्रसूत्येव प्रसितिः तातिर्युः RV.
6,6,5. Durga: दहनमार्ग.

तात्र (von तत्र) n. die Gemeinschaft —, Truppe der Aufwärter, Die-
nerschaft: तान्नसंप्रकीतृणां पुत्रा दण्डिनः शतम् Çat. Br. 13,4,2,5. 5,2,
8. KĀTJ. Çr. 23,1,16.

तात्र (von तत्र) 1) adj. f. ई der zweiten Kaste eigenthümlich, ihr zu-

kommand: कर्मन् JĀĠN. 3,35. Bhāg. 18,43. धर्म M. 7,87. MBh. 1,314. Benf.
Chr. 21,11. R. 2,109,20. Ragh. 1,13. बल R. 1,54,14. MBh. 3,979. वृ-
द्य 1320. पयिन् KĀ. 5,49. घोर Bhāg. P. 4,8,36. तात्रो तनुं समुत्सृज्य त-
तो विप्रवमेप्यसि MBh. 13,5781. — 2) n. = तत्र die zweite Kaste; die
Herrscherwürde: (रामेण) तात्रमुत्साह्य वीरेण क्रूराः पञ्च निवेशिताः MBh.
3,5097. तात्रेणापि हि संसृष्टं तेनः शाम्यति वै द्विजे 13,3026. वा चारण्यं
वा च तात्रं वा जटाः वा च पालनम् R. 2,106,17. 3,13,24. यदा च भवना-
हामश्चापपाणिर्विनिर्गतः । तात्रमेवाभिसंधाय धर्माद्विचलितः कथम् ॥ 5,
84,10.

तात्रविर्य adj. von तत्रविर्या P. 4,2,61, Vārtt. 4. gaṇa मृगयनादि zu
4,3,73.

तात्रि m. der Sohn eines Mannes aus der zweiten Kaste (wohl von
einer unebenbürtigen Frau) P. 4,1,138, Sch.

तात्त (partic. von 1. तम्) 1) adj. (s. u. तम्) am Ende eines comp. nach
einem fem. gaṇa प्रियादि zu P. 6,3,34. Vop. 6,13. — 2) subst. gaṇa
उत्करादि zu P. 4,2,90. N. pr. eines Mannes gaṇa अश्वादि zu 4,1,110.
eines Jägers HARIV. 1206. ein Bein. Çiva's Çiv. — 3) f. आ die Erde
(die Geduldige) H. 5,135.

तौतायन patron. von तात्त gaṇa अश्वादि zu P. 4,1,110.

तात्ति (von 1. तम्) f. geduldiges Abwarten Vop. 23,3. Geduld, Nach-
sicht AK. 1,1,2,24. 3,4,22,144. H. 391, Sch. M. 5,107. MBh. 3,1108.
Bhāg. 18,42. R. 1,3,9. ÇĀNTIÇ. 3,12. PĀNĀT. V. 2. VET. 29,19. Bhāg. P.
7,11,21. तात्तिपारमिता BURN. Lot. de la b. I. 547.

तात्तिमन् (von तात्ति) adj. geduldig, nachsichtig RĀĠA-TAR. 5,4. subst.
Asket H. 76, Sch.

तात्तिवादिन् (ता° + वा°) m. N. pr. eines Rshi BURN. Intr. 222. Çā-
kjamuni in einer seiner früheren Geburten Vāpi zu H. 233.

तात्तीय adj. von तात्त gaṇa उत्करादि zu P. 4,2,90.

तौतु (von 1. तम्) 1) adj. geduldig, nachsichtig Uṇ. 5,43. — 2) m.
Vater UṇĀDIVR. im SĀMĀSHIPTAS. ÇKDr.

ताप् s. ति, तिणाति caus.

ताम (von 1. ता) adj. f. आ mit Bed. eines partic. praet. pass. P. 8,2,
53. Vop. 26,99. 1) versengt, angebrannt: पुरोडाश KĀTJ. Çr. 25,8,18. सै-
तामकर्ष Çat. Br. 3,2,2,21. तामकर्षमिध्र्यै 2,5,2,46. — 2) ausgedorrt, ver-
trocknet; abgemagert, abgefallen; schlank H. 449. ÇABDAR. im ÇKDr.
तामकण्ठ (ein Büsser) MBh. 3,10326. नुत्तामकण्ठ PĀNĀT. 20,25. 32,7.
38,4. 169,12. 193,5. देह R. 6,28. KATHĀS. 2,51. मुख ÇĀK. 180. कपोलौ
180. DhūRTAS. 80,14. तामो विवर्णवक्त्रश्च Suçr. 2,243,5. 194,7. 403,16.
406,17. JĀĠN. 1,80. Megh. 87. KATHĀS. 4,29. Bhāg. P. 3,21,46. 23,5. 9,
10,30. नुत्ताम PĀNĀT. II,200. 131,2. BHARTṚ. 1,63. 2,22. RĀĠA-TAR. 5,
433. उदर BHARTṚ. 1,92. मुनावहरी SĀH. D. 57,5. मध्ये तामा Megh. 80.
MĀLAV. 42. तामाः पाराशरः PRAVARĀDHU. in Verz. d. B. H. 58. — 3) schwach,
gering, unbedeutend ÇABDAR. im ÇKDr. von der Stimme: तामस्वर R. 3,
58,14. Suçr. 1,260,3. 2,487,4. 518,20. तामभाषित RĀĠA-TAR. 5,219. ता-
मात्तरास्त्रायनी AMAR. 36. तामच्छायं भवनम् Megh. 78, v. l. für मन्दच्छायं.
ताम = देर्यकृ kräftig (!) HĀR. 127. — Vgl. तामवत् und विताम.

तामन् n. (nur nom. acc. loc. sg.) Erdboden, Boden: ते न इन्द्रः पृथिवी
तामं वर्धन् RV. 6,51,11. 13,5. किरण्यं शकुने तामणिं स्वाम् 9,85,11.